

Методичні рекомендації з навчально-методичного забезпечення дисципліни «Педіатрія»,
освітньо-професійної програми «Медицина»,
ОНМедУ кафедра педіатрії №1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний

(назва факультету)

Кафедра педіатрії №1

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.проректора з науково-педагогічної роботи
проф. _____ Світлана КОТЮЖИНСЬКА
" " _____ 2022 р

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет медичний, курс 5 _____

Навчальна дисципліна - «ПЕДІАТРІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

Затверджено:

Засіданням кафедри _____
Одеського національного медичного університету

Протокол № __4__ від “__17__” ____10____ 2022__р.

Завідувач кафедри _____ (Микола АРЯЄВ.)
(підпис) (Ім'я, прізвище)

Розробники:

(вказати прізвища, наукові ступені, вчені звання та посади розробників; усі, хто викладають зазначену навчальну дисципліну, мають бути у числі розробників)

____доц. Юлія ДЕСЯТСЬКА, доц. Лариса КАПЛІНА_____

Примітка. У разі публікації методичних розробок як самостійної друкованої праці вчена рада факультету надає рекомендацію до друку за наявності двох рецензій, одна з яких зовнішня — від рецензента іншого закладу вищої освіти.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Змістовий модуль №1 «Найбільш поширені неінфекційні хвороби новонароджених».

Практичне заняття № 1

Тема: Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Недоношені діти. Діти із затримкою внутрішньоутробного розвитку.

Практичне заняття № 2

Тема: Асфіксія новонародженого. Пологова травма.

Практичне заняття № 3

Тема: Захворювання органів дихання.

Практичне заняття № 4

Тема: Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН). Геморагічна хвороба новонароджених.

Практичне заняття № 5

Тема: Внутрішньоутробні інфекції.

Практичне заняття № 6

Тема: Бактеріальні інфекції та сепсис новонароджених.

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі педіатрії з підрозділу неонатологія:

Тема 1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною. Недоношені діти. Діти із затримкою внутрішньоутробного розвитку. Критерії визначення недоношеності. Особливості адаптації передчасно народжених дітей

Тема 2. Асфіксія новонародженого. Пологова травма.

Тема 3. Захворювання органів дихання.

Тема 4. Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН). Геморагічна хвороба новонароджених.

Тема 5. Внутрішньоутробні інфекції.

Тема 6. Бактеріальні інфекції та сепсис новонароджених. Удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Основні поняття:

Тема 1. Визначення об'єму надання неонатальної допомоги в Україні. Визначення класифікації недоношених дітей за масою тіла при народженні та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку. Визначення принципів виходжування недоношених дітей, особливостей вигодовування недоношених дітей. Визначення поняття затримки внутрішньоутробного розвитку: причини, постнатальна діагностика, особливості ранньої неонатальної адаптації.

Тема 2. Встановлення неонатологічного діагнозу при асфіксії: етіологія,

патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Алгоритм первинної реанімації новонароджених. Визначення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики, диференціальна діагностики лікування, профілактики, прогноз. при пологовій травмі.

Тема 3. Встановлення неонатологічного діагнозу при захворюваннях органів дихання. Респіраторний дистрес-синдром новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Пневмонія новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 4. Встановлення неонатологічного діагнозу при Гемолітичній хворобі новонароджених (ГХН). Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Визначення постановки неонатологічного діагнозу при Геморагічній хворобі новонароджених. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 5. Встановлення неонатологічного діагнозу при внутрішньоутробній інфекції. Поняття TORCH-інфекції новонароджених: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 6. Встановлення неонатологічного діагнозу при бактеріальній інфекції та сепсисі новонароджених. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірно-жирової клітковини новонароджених, захворювання пупкового канатика, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Сепсис новонароджених: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Обладнання: манекен новонародженої дитини, новонароджений пацієнт за темою заняття.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань:

Тема 1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною. Недоношені діти. Критерії визначення недоношеності. Особливості адаптації передчасно народжених дітей. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості. Класифікація недоношених дітей за масою тіла при народженні та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості передчасно народжених дітей (за шкалою Балард). Принципи

виходжування недоношених дітей. Особливості вигодовування недоношених дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: гіпотермії, дихальній недостатності, гіпоглікемії.

Тема 2. Асфіксія новонароджених. Пологова травма. Асфіксія новонародженого: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Первинна реанімація новонароджених. Пологова травма: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 3. Хвороби органів дихання у новонароджених. Респіраторний дистрес-синдром новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Пневмонія новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 4. Гемолітична та Геморагічна хвороби новонароджених. Гемолітична хвороба новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Геморагічна хвороба новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 5. Внутрішньоутробні інфекції.

TORCH-інфекції новонароджених: визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 6. Бактеріальні інфекції та сепсис новонароджених. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірно-жирової клітковини новонароджених, захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Сепсис новонароджених: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками комунікації, клінічного огляду, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо) оволодіння навичками:

1. Опитування, огляд і клінічне обстеження недоношеної новонародженої дитини.
2. Оцінка недоношеної дитини за шкалою Балард.
3. Опитування, огляд і клінічне обстеження новонародженої дитини з затримкою внутрішньоутробного розвитку.
4. Опитування, огляд і клінічне обстеження новонародженої дитини, народженої в асфіксії.
5. Оцінки ступеню асфіксії за шкалою Апгар.
6. Проведення алгоритму реанімації новонароджених.
7. Опитування, огляд і клінічне обстеження новонародженої дитини при пологовій травмі

8. Опитування, огляд і клінічне обстеження новонародженої дитини при хворобах органів дихання.
 9. Оцінка дихальних розладів за шкалою Довнес та Сільвермана.
 10. Техніка проведення респіраторної терапії при асфіксії та хворобах органів дихання.
 11. Опитування, огляд і клінічне обстеження новонародженої дитини з гемолітичною та геморагічною хворобами новонароджених.
 12. Оцінка гіпербілірубінемії за шкалою Крамера.
 13. Техніка замінного переливання крові при гемолітичній хворобі новонароджених .
 14. Оцінка даних лабораторних та інструментальних досліджень необхідних для проведення діагностики та диф. діагностики при асфіксії та пологовій травмі, хвороб органів дихання, гемолітичної і геморагічної хвороб у новонароджених, внутрішньоутробних інфекціях, бактеріальних інфекціях та сепсисі.
 15. Вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, тренувальні вправи з діагностики найбільш поширених неонатальних, захворювань у дітей.
4. **Підбиття підсумків:** тестування, диференційний залік (наприкінці модулю).
5. **Список рекомендованої літератури** (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Неонатологія : підручник : у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.] ; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів : Видавець Марченко ТВ. 2020, Т1. 407 с; Т2 .455 с.; Т3. 379 с
2. Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. – Одеса : ОНМедУ, 2014 Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. – 155 с.
3. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелінський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. – 2017. – 280 с.
4. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску.. – ОНМедУ. – 2017.

Додаткова:

1. Аряєв М. Л. Синдром жорсткого поводження з дитиною в неонатології та педіатрії: біоетичні проблеми та психоневрологічні наслідки / М. Л. Аряєв // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2015. – Т. 21, № 3–4. – С. 357–366.

2. Аряєв М. Л. Вроджений туберкульоз / М. Л. Аряєв, Н. В. Котова // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2015. – Т. 5, № 1. – С. 90–93.
3. Аряєв М. Л. Неонатальний (дисемінований) лістероз / М. Л. Аряєв, Н. В. Котова // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2013. – Т. 3, № 1. – С. 68–70.
4. Аряєв М. Л. Вроджена інфекція, спричинена вірусом Varicella-Zoster / М. Л. Аряєв, Н. В. Котова // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2013. – Т. 3, № 2 (8). – С. 71–74.
5. Аряєв М. Л. Вроджена інфекція, спричинена парвовірусом В19 (В08.3; Р35.8) / М. Л. Аряєв, Н. В. Котова // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2013. – Т. 3, № 3. – С. 96–98
6. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей», НАМНУ, Асоціація неонатологів України, Державний експертний центр МОЗ України, 2018. – 116 с.
7. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Ентеральне харчування недоношених немовлят», НАМНУ, Асоціація неонатологів України, Державний експертний центр МОЗ України, 2017. – 66 с.
8. НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ «Допомога новонародженим з жовтяницею» Неонатальна жовтяниця Queensland Clinical Guideline. Наказ МОЗ України № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751».
9. НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ реанімаційної та післяреанімаційної допомоги новонародженим. Реанімація новонароджених. Поновлення настанови Американської кардіологічної асоціації щодо серцево-легеневої реанімації та невідкладної серцево-судинної допомоги 2015 року. Наказ МОЗ України № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751».
10. ПРОФІЛАКТИКА ПЕРЕДАЧІ ВІЛ ВІД МАТЕРІ ДО ДИТИНИ АДАПТОВАНА КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_449_akn_prof_vil.pdf
11. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24.02.2015 № 92 Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги дітям ВІЛ-інфекція (чинний)

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://www.pediatrics.od.ua/>
2. <http://moz.gov.ua>

3. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-14092021--1945-pro-zatverdzhennja-unifikovanogo-klinichnogo-protokolu-pervinnoi-medichnoi-dopomogi-integrovane-vedennja-hvorob-ditjachogo-viku>
4. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>
5. <https://www.ama-assn.org/about>
6. <https://www.facebook.com/AmericanMedicalAssociation/>
7. www.oapn.od.ua
8. www.who.int
9. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
10. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
11. [http:// bma.org.uk](http://bma.org.uk)
12. [http:// www.gmc-uk.org](http://www.gmc-uk.org)
13. <http://www.bundesaerztekammer.de>
14. International Pediatric Association (IPA)
https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/